

Spelarit 2-2016

Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ry

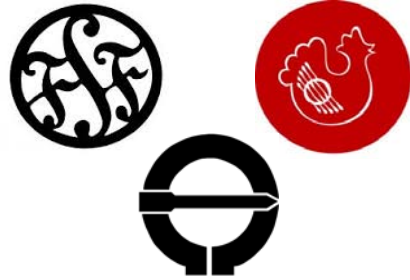

Riemuvuoden kesäjuhla

Kansantanssitapahtuma GraniFolk järjestetään kesäisenä viikonloppuna, 17.-19.6. Kauniaisissa. Tanssimme polkkaavaa suomalaista, sukkela karjalaista ja polskaavaa suomenruotsalaista torilla, puistoissa, pihoilla ja kouluilla.

Järjestelyistä ja toteutuksesta vastaa neljä kansantanssijärjestöä kolmelta perinnealueelta ja kahdella kielellä: Rannikkoseudun suomenruotsalainen alue Finlands Svenska Folkdansring (FSF), karjalaista perinnekulttuuria esillä pitävä Karjalainen Nuorisoliitto (KN) ja perinteisen suomalaisen kansantanssin järjestöt Kansantanssinuorten Liitto (KTNL) ja Suomalaisen Kansantanssin Ystävät (SKY).

Avajaiset ovat perjantaina 17.6. klo 18.00 torilla. Lauantaina kansallispukeinen kulkue levittäytyy torin ympäristöön tanssimaan ja soittamaan klo 14.00 alkaen. Suviyön kirkkohetkeä vietetään Kauniaisten kirkossa klo 23.00. Pääjuhla on Kauniaisten urheilukentällä sunnuntaina 19.6. klo 14.00. Nämä tilaisuudet ovat avoimia ja yleisö on lämpimästi tervetullutta.

Lisäksi lauantaina on Paviljongilla sekä lasten että aikuisten konsertit, joihin on sisäänpääsymaksu.

Granifolkiin osallistuville viikonlopun ohjelmaan kuuluvat tietenkin illanvietot, joissa on ohjattua ja vapaata tanssia, erilaiset työpajat, kulkue, hambo-, purpuri- ja menuettikurssit ja pre-esiintymiset.

Lapsille ja nuorille on suunniteltu mm. letityspaja, nauhatyöpaja, rintanappien tekoa, FolkJam-tanssikurssi sekä perjantai-iltana nuorisotalolla oma illanvietto.

Spelareista on ilmoittautunut 9 paria kenttäohjelmiin. Suomenkielisten aikuisten ohjelmassa tanssimme Katrillin Suojärveltä ja Ruhan. Kaikkien järjestöjen yhteis-tansseja ovat Kaivohuoneella 150 vuotta sitten ensimmäisen kerran esitetyt Riemuvuoden tanssit Ylänepolska, Tanttuli, Lappfjärden menuetti, Koiviston polska ja Heinolapolska. Haastetta opeteltaviin tansseihin tuo siliävalssi, slätvals, Pohjanmaalta.

Kenttäohjelmaamme kerrataan lauantai-iltana 18.6. klo 8.30-

Riitta Kaivuhuoneella keskustelemassa Dansen för åskådaren –väitöskirjan kirjoittajan Gunnel Biskopin kanssa. Kirjassa kerrotaan ensimmäisestä kansantanssiesityksestä Kaivuhuoneella vuonna 1866. Taustalla Arja, Tarja, Annukka ja Tuija tekemässä koristeita. Kuva Matti Lankinen

10.30 Kauniaisten urheilukentällä sekä sunnuntaina 19.6. klo 10.30-12.00 yhteisharjoituksena sisääntuloineen.

Jotta järjestelyt sujuisivat suunnitelmiamme mukaan, Granifolkissa tarvitaan myös paljon talkoolaisia ruokailuihin, lipunmyyntiin, majoittumisiin, järjestysmiehiksi, kansliaan, siivoukseen, kuljetuksiin. Näihinkin tehtäviin saadaan seurastamme kiitettävästi apua.

Järjestelyt etenevät toimikunnissa suunnitellusti. Neljän järjestön

ja Kauniaisten kaupungin yhteistyöllä tapahtuma rakentuu osalta valmiimmaksi.

Toivotamme kaikki tanssijat, pelimannit, talkoolaiset, yleisön ja kutsuvieraat tervetulleiksi Riemuvuoden tanssin ja yhdessäolon yhteiseen iloon Kauniaisiin!

Riitta Kangas
Kesäjuhlatuimikunnista

Kansantanssin 150 vuotta juhlittiin iloisen juhlavasti

Perjantaina 5.2.2016, Runebergin päivänä kokoontui Helsingin Kaivohuoneelle arvokkaasti ja perinteisesti pukeutunutta väkeä. Olimme juhlistamassa paikan päällä sitä, että ensimmäisestä julkisesta kansantanssiesityksestä oli kulunut 150 vuotta. Vuonna 1866 oli Suomen Taiteilijaseura vuosijuhlissaan järjestänyt tällaisen kansantanssiesityksen, suomalaista kansallistunnetta vahvistamaan. Me olimme rekonstruoimassa tuota tapahtumaa.

Hämärtyvässä talvi-illassa saavuimme Kaivohuoneelle jo viideksi tanssien läpimenoon. Spelareilta oli mukana kaksi tanssiparia ja kaksi viulistia. Lisäksi kuviossa tanssi neljä paria ruotsinkielisen Bragen ryhmästä. Yhdessä muodostimme länsisuomalaisten ryhmän.

Tansseinamme oli kaksi pientä

paritanssia, Ylänepolska ja Tanttuli. Tanttuli muistutti jo aiemmin tuttua Kaakkuria, mutta sisälsi vain kaksi vuoroa, niinkuin Ylänepolskakin. Ylänepolskassa oli taputuksia, sormenheristyksiä ja ja-

lanheilautuksia. Ja vaihtoaskelpolkkaa, tuohon aikaan suomalaisista pystypolkkaa ei vielä harrastettu.

Varsinaista tapahtumaa odotellessa oli aikaa koristella salia ja mm. ripustaa näyttämön samettiin taustaverhoihin vanhaan tyyliin käsintehtyjä paperisia koristeita. Katselimme myös aulaan asetettuja kuvia vanhan tapahtuman arvokkaasti poseeraavista esiintyjistä. Yleisöä alkoi saapua saliin. Vain esiintyjät olivat kansallispuvuissa, vieraat juhlapuvuissa.

Raskaine verhoineen, mahonkibaaritiskeineen ja nahkaisine kalusteineen paikan saattoi hyvin kuvitella täynnä 1800-luvun herasväkeä, sikarinsavua, lasien kilinää ja juhlovaa tunnelmaa. Sikarin savu puuttui nyt, mutta iloinen ja juhlava tunnelma vallitsi.

Juontajana oli taannoisessa ta-

pahtumassa Zacharias Topeliuksen nuori tytär Aina. Ja olipa Aina krinoliinihameessaan juontamassa nytkin. Häntä esitti Henrika Ekman FSF:stä. Aina kertoili illan mittaan vanhan tapahtuman puheista ja järjestelyistä.

Aluksi kaikki tanssijat ja pelimannit kulkivat paririvissä näyttämön poikki Ainaa tervehtien. Varsinaiset tanssiesitykset alkoivat länsisuomalaisten osuudella. Valot valaisivat pienen näyttämön, jonka nurkkaan ahtautuivat pelimannit, ja kohta Ylänepolska ja Tanttuli olikin tanssittu, ilman suurempia kommelluksia.

Vanhoista esityksistä seuraavana esitettiin karjalaisia tansseja, Koiviston polskaa ja Heinolan polskaa. Koiviston polska olan takaa kurkisteluineen on monelle tuttu, mutta ei varmaankaan se seikka, että tähän Koivistolta löytynee-

Kaivuhuoneen Runebergin päivän juontaja Henrika Ekman. Spelarien tanssijat ja pelimannit. Länsisuomalaiset tanssit menossa näyttämöllä. Kuvat Matti Lankinen

seen sävelmään tanssin on tehnyt sveitsiläinen tanssimestari Gerber. Heinolan polskan taas moni tuntee paremmin Nuuskapolskana. Vielä oli pohjalaisten ryhmä, jota brage-laiset esittivät, he tanssivat Lappfjärdin menuettia, siliää valssia eli Slätvalsia ja polskaa.

Päätteeksi esitettiin ”uudempaa” kansantanssia eli tansseja niin kuin niitä nykyään tanssitaan. Uutta karjalaista kokonaisuutta tanssivat Helsingin Kansantanssin Ystävien Rutistus-ryhmä ja suomenruotsalaista kokonaisuutta Brage tanssi-

mallalla esimerkiksi Teerijärven menuetin.

Juhlaväelle tarjottiin myös erinomaisia cocktailpaloja seurustelun lomassa. Tapahtuman loppuksi oli vielä orkesterin tahdittamat tanssiaiset.

Tunnelmia tallensi

Tarja Lahtinen

Helsingin Kansantanssin Ystävien Rutistus-ryhmän Koiviston polskayllä ja uudempaa kansantanssia alla.

Bragen Teerijärven menuettia ja Halsbrytarna soittamassa juhlatansseja.

Aukeaman kuvat Matti Lankinen

Runebergin päivän esitystä harjoiteltiin edellisenä päivänä Bragen tiloissa Kasarminkadulla ja ”rukoihtiin” onnistumista. Spelarien naisia tekemässä koristeita.

Tupa täynnä tanssia

Helsingin Kansantanssin Ystävät eli HKY järjesti Arbetets Vänners- in tiloissa Annankadulla tanssitapaillan keskiviikkona 16.3.2016. Paikalla oli viitisenkymmentä henkeä, neljä henkeä meidän seurasta. Porukalla tanssittiin Outi Rinta-Filppulan johdolla Lappakatrillia, Kikaria, Granifolkin tansseja ja montaa muuta. Säestämässä oli Tapani Luhtaranta haitareineen. Väliajalla tarjolla oli kanttiiinista kahvia ja purtavaa. Ja vettä, paljon vettä tarvittiin.

Väliajan jälkeen tamperelainen Rieväkytän pojat tahditti vapaata tanssia. Valitettavasti väliajalla väki ehti jo hiukan vähetä, arki- iltana oli painetta aikaiseen kotiin- lähtöön. No mehän emme luovut-

taneet, vaan jatkoimme tanssia. Palvelu oli erinomaista, Tampe- reen poikien porukka, viulu, haita- ri, basso ja ihanasti helisevä man- doliini soitti loppuillasta jo ihan toiveiden mukaan, esimerkiksi masurkkatansseja, Kikapoa ja Pas d'Espagnea ja hidasta valssia. Vaikkakin viime mainitun suhteen jäimme miettimään, oliko kyse hitaasti soitetusta/tanssitusta ns. normivalssista vai aidosta hitaasta valssista.

No siitä viis, hauskaa oli ja jalat tarviöllä. Viime voimilla raahau- duimme junaan, joka vei väsyneet, mutta onnelliset tanssijat kotiin,

Tarja Lahtinen

GraniFolkia kohden -yhteisharjoitukset Puistokulmassa

Kauniaisissa järjestetään kesäkuussa valtakunnallinen GraniFolk-juhla. Sen yhteistansseja ja SKY:n tansseja opeteltiin Petter Broströmin ohjauksessa Vantaan Puistokulmassa 19.3.2016 lauantaina. Porukkaa oli salin täydeltä: saimme lattialle neljä kahdeksan parin kuviota ja vielä yhden pienen neljän parin kuvion (meidän porukkaa), joka pääsi tilan puutteen vuoksi lavalle.

Aloitimme Suojärven katrillilla. Haastetta siihen tuovat alati vaihtuvat kuviot: neliö vaihtuu vino-neliöksi, sitten vinoksi vastakkaisriviksi, toisin päin vastakkaisriviksi jne. Ketjutanssi Ruha oli jotenkin selkeämpi. Yhteistansseina tanssittavia ovat Lappfjärdin menuetti, siliä valssi ja Koiviston polska. Nuo kaksi muuta ovat tumpia, mutta siliä valssissa poika

ja tyttö tanssivat eri tahtia, eikä se meinaa oikein mennä kaaliin - tai jalkoihin. Ihan hienoja suorituksia silti näkyi siellä täällä...

Mutta - aina jotenkin kummasti kaikki haasteelliset jutut on ennenkin selvitetty juhliin mennessä. Isolla porukalla oli harjoituksissa hauska tanssia ja Petteri oli innostunut opettaja. Välillä nautimme makoisaa kalakeittoa ja kaffetta. GraniFolkia kohti mennään !

Tarja Lahtinen

Kuvat Puistokulman harjoituksista yllä ja viereisellä sivulla Matti Lankinen

Kansantanssi- ja musiikkimatinea

Osallistuimme 30. tammikuuta Vantaan Kansantanssijat ry:n Kansantanssi- ja musiikkimatineaan. Tapahtuma järjestettiin Peltolan koulun auditoriossa. Yleisöä oli yhtä runsaasti kuin näissä tapahtumissa yleensä tuppaa olemaan.

Juontajana toimi Johanna Pahtela Itä-Vantaan musiikkikoulusta. Hän ohjasi myös Muskarilaisten ja Musikanttien esityksiä.

Ohjelma alkoi Vesa Karin haitarin näppäilyllä ja toi lupauksen mukavasta ja vaihtelevasta ohjelmasta, joten luontevasti pääsimme ohjelman alkuun. Vantaan Kansantanssijoiden aikuisryhmän tanssimat Kaakkuri, Kalanpaistaminen, HOK-valssi, Kolmen kontra ja Vanha laukaalainen tuntuivat osittain tutuilta ja jalka vaisusti vippasi penkin alla.

liusta. Osia Sibeliuksen tyttäristä, Vesipisaroita ja Tuule tuuli leppeämmin. Hienosti nuo nuoret tytöt olivat esityksen sisäistäneet pukeutumalla myös Sibeliuksen ajan mukaisesti. He kertoivat tarinaansa välillä soittaen kanteleita ja viuluja ja välillä laulaen ja lausuen.

Hauskan lisän koko ohjelmistoon toi myös pienten lasten esitykset kanteleilla ja söpöt pikkutyöt kukkasien kanssa tärkeinä eläytyen omaan rooliinsa.

Soivat Musikantit olivat kouluikäisiä nuoria, jotka olivat ottaneet myös ohjelmistoonsa Sibe-

Espoon kansantanssijat tanssivat Raimo Behmin ohjauksella ja Vesa Karin säestämänä Saaristolais-

polskan,
Ahvenan-
maalaisty-
tön sekä
Ätta man
engelin.
Jälleen oli
tuttuja
tansseja
meillekin.

Vantaan
kilpatans-
sijoista oli
yksi pari esittämässä oman tans-
sinsa. Oli mukavaa katsella sen-
kin vuoksi, että pukeutumiskoo-
dihan on heillä myös erilainen
kuin meillä kansantanssijoilla.

Jari Komulainen oli Konna Man-
naryynin kanssa esittämässä sa-
man setin kuin he esittivät Kausti-
silla.

Lopuksi Vantaan Kansantanssi-
joiden aikuisryhmä tanssi Karjalai-
sen sikermän, joka koostui Vepsä-
läisestä katrillista, Lanssista Au-
nuksen Kontupohjasta ja Kapusta
Kiestingistä.

Kaiken kaikkiaan ohjelma oli
hauskan monipuolinen. Oli aikui-
sia ja lapsia sekä tanssista saimme
nähdä kansantanssia ja nuorten
kilpatanssijoiden esityksen, joka
vaatii varmasti myös paljon har-
joittelua ja askelten viilausta. Hie-
no esitys oli myös heillä.

Mukana katsomossa olimme me
Annukka ja Olli

Kuvat Annukka Uusi-Eskola

LASTENSIIVUT

1. Pikku-Liisa on koko vuoden harjoitellut ahkerasti erilaisia kansantanssiin liittyviä asioita. Nyt hän haluaa muistella, mikä olikaan mikin. Auta häntä selvittämään ja yhdistä oikea selitys oikeaan nimeen:

1) TIKKURISTI

A) Hypitään niin, että kumpikin jalka menee vuoron perään käymään toisen jalan takana ja välissä on aina kaksi hyppyä paikoillaan.

2) ENKELISKA-ASKEL

B) Käydään parin kanssa tervehtimässä vastapäätä olevaa paria ja palataan takaisin omalle paikalle.

3) VASTUU

C) Laitetaan kaksi tikkua maahan ristiin ja hypitään tiettyä askelsarjaa tikkujen ympärillä.

2. Nyt ovat Liisalla menneet leikkien säännöt sekaisin. Autathan vielä näidenkin kanssa!

4) MARMELADIHIPPA

D) Kun hippa saa kiinni, jäädään seisomaan kädet ylhäällä. Pelastaja pelastaa avaamalla kädet (avaamalla banaanin).

5) BANAANIHIPPA

E) Kun hippa saa kiinni, jäädään seisomaan jalat harallaan ja kädet avoimina. Pelastaja pelastaa ryörimällä jalkojen välistä.

6) X-HIPPA

F) Kun hippa saa kiinni, mennään purkkiin. Pelastaja pelastaa kertomalla jotain, mistä hän tykkää. Jos tykkäät samasta asiasta, saat paeta purkista.

3. Maailmassa on paljon erilaisia tanssilajeja. Tunnistatko kuvista, mikä tanssi on menossa? Yhdistä tanssilajin nimi ja kuva. Piirrä sitten itsesi mukaan tanssimaan!

HIPHOP

BALETTI

DISCO

Spelareita Kaivohuoneella.

Bragen polskan ja Rutistuksen Heinola-polskan tilanteita.

Kuvat: Matti Lankinen

Tapahtumakalenteri

- 17.5. Lapsiryhmien viimeiset harkat
22.5. Seurasaaren lasten tantsut Antintalolla klo 13
1.6.-31.8. Merimeloiden lavatanssit keskiviikkoisin, hky-ry.net/merimeloiden-lavatanssit/
8.-12.6. Pispalan sottiisi, www.sottiisi.net
12.6. Helsinki-päivä Seurasaarella, www.seurasaarisaatio.fi,
www.uudenmaankamu.net
16.-17.6. Varaslähtö GraniFolkiin—kansantanssiluokittelu,
www.karjalainennuorisoliitto.fi/
17.-19.6. GraniFolk –kesäjuhla, Kauniainen
24.-25.6. Seurasaaren juhannusvalkeat,
www.seurasaarenjuhannusvalkeat.fi
11.-17.7. Kaustisen Kansanmusiikkijuhla
5.8. Kansallispuvun syntymäpäivä
10.8. Myllyilta Helsingin pitäjän myllyllä
6.9. Lasten harjoitukset alkavat tiistaina 6.9. klo 18 Arkissa
7.9. Aikuisten harjoitukset alkavat

Lisää tapahtumia löytyy osoitteesta www.kansantanssi.fi ja Kansantanssin riemuvuoden tapahtumia osoitteesta kansantanssi.com.

Tanhusukka.
Ilmastoitu malli.
Myydään eniten tar-
joavalle!

Lasten tehtävän oikeat vastaukset:

1 - C , 2 - A , 3 - B , 4 - F , 5 - D , 6 - E

Seuraava lehti ilmestyy lokakuussa. Kirjoitukset ja
piirustukset ym. materiaali Tarjalle tai Matille
30.9.16 mennessä.

Tarja Lahtinen, 040-742 3181, tarja.lahtinen@labsystemsdx.com
Matti Lankinen, 0400-422 417, matti@spelarit.fi

YHTEYSTIETOJA:

JOHTOKUNTA 2016:

- * Raija Hukkanen, puheenjohtaja, 0400-628 096
- * Simo Gröhn, sihteeri, puh. 050-318 0136
- * Tuija Pirttikoski, puh. 040-873 6195
- * Anna-Liisa Uusi-Eskola, puh. 044-346 3723
- * Olli Uusi-Eskola, puh. 040-505 2732
- * Helena Seppänen, puh. 050-533 6008
- * Osmo Hakosalo, puh. 045-113 0681

AIKUISRYHMÄN OHJAAJA:

- * Riitta Kangas, riitta.kangas@kolumbus.fi, 050-358 6491

LAPSIRYHMIEN OHJAAJAT:

- * Tuija Pirttikoski, puh. 040-873 6195
- * Minna Suokas-Ikonen, puh. 050-302 8012

PELIMANNIT:

- * Simo-Pekka Lindström, puh. 040-554 0799

INTERNET:

www.spelarit.fi / www.spelarit.net

Lehti löytyy osoitteesta: www.spelarit.fi/Lehti/

Kansi: Kaivuhuone 5.2.2016 ja länsisuomalaisten tanssien esittäjät
Runebergin päivän juhlassa 5.2.2016
Kuvat: Matti Lankinen

Julkaisija: Helsingin pitäjän tanhuajat ja spelarit ry
Tiedotustoimikunta